

14. СРПСКИ МАТЕМАТИЧКИ КОНГРЕС

14. српски математички конгрес одржан је у Крагујевцу од 16. до 19. маја 2018. године. Организатор Конгреса био је Природно-математички факултет Универзитета у Крагујевцу, а суорганизатори су били Друштво математичара Србије, Српско научно математичко друштво, Универзитет у Крагујевцу, Математички факултет Универзитета у Београду, Математички институт САНУ, Природно-математички факултет Универзитета у Нишу, Природно-математички факултет Универзитета у Новом Саду и Природно-математички факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици. Одржавање Конгреса су помогли Министарство просвете, науке и технолошког развоја и Microsoft.

Конгрес је био међународног карактера, чланови научног одбора и предавачи су били из 34 земље, укључујући и све државе настале из бивше СФР Југославије. Такође, било је предавача из свих суседних држава. На конгресу је представљено 198 радова са укупно 313 аутора.

Програм Конгреса обухватао је пленарна предавања, предавања у оквиру радионица, предавања по секцијама и постере. Пленарни предавачи били су реномирани српски математичари, како они који раде у Србији, тако и они који су професори на угледним светским универзитетима:

1. *Владимир Драговић*, School of Natural Sciences and Mathematics, The University of Texas at Dallas;
2. *Градмир Миловановић*, Српска академија наука и уметности;
3. *Стеван Пилиповић*, Природно-математички факултет, Универзитет у Новом Саду;
4. *Endre Süli*, Mathematical Institute, University of Oxford;
5. *Бобан Величковић*, Department of Mathematics, University of Paris 7;
6. *Синиша Врећница*, Математички факултет, Универзитет у Београду.

Током Конгреса организоване су четири радионице: *Временско-фреквенцијска анализа*, *Алгебарска топологија – методе, примена и рачунање*, *Модерна хемијска теорија графова* и *Наука о подацима*. У радионицама су предавачи били искључиво по позиву и било их је укупно 26.

На Конгресу је додељена традиционална награда за достигнућа у математичким наукама Друштва математичара Србије, која се додељује математичарима млађим од 40 година. Дибитник награде је *Дијана Мосић*, професор Природно-математичког факултета Универзитета у Нишу, која је, као што је уобичајено, након уручене награде одржала пленарно предавање.

Током Конгреса одржане су две пратеће манифестације:

- Традиционална једнодневна манифестација *Трагом српских научника*, коју организује Природно-математички факултет Универзитета у Крагујевцу. Ове

године је била посвећена *Михаилу Петровићу Аласу* поводом 150 година од рођења. Том приликом на Факултету су биле уприличене и две изложбе. Прва је представљала реплику изложбе коју је организовала Српска академија наука и уметности, а друга изложба била је постављена у Акваријуму Факултета и била је посвећена Петровићевој љубави према рибарству.

- Последњег дана Конгреса Друштво математичара Србије је организовало једнодневни акредитовани семинар стручног усавшавања за наставнике основних и средњих школа на коме је учествовало више од 60 наставника.

Општи утисак свих учесника Конгреса је да је скуп био одлично организован.

др Марија Станић, др Бранислав Поповић

ГЕНЕРАЛНА СКУПШТИНА МЕЂУНАРОДНЕ МАТЕМАТИЧКЕ УНИЈЕ И МЕЂУНАРОДНИ КОНГРЕС МАТЕМАТИЧАРА 2018.

Међународна математичка унија (International Mathematical Union – IMU) је интернационална, невладина и непрофитабилна научна организација која се бави промоцијом међународне сарадње у области математике (<http://www.mathunion.org>).

Сваке четврте године одржава се Генерална скупштина Међународне математичке уније (General Assembly of International Mathematical Union – IMU GA), на којој се подносе извештаји о претходном периоду и одлучује о будућим активностима. Једна од најважнијих улога IMU је организација Међународног конгреса математичара (International Congress of Mathematicians – ICM), који се такође одржава сваке четврте године и највећи је скуп који окупља математичаре из целог света. Felix Klein и Georg Cantor су 1897. године иницирали одржавање првог конгреса, а од 1954. године IMU је његов организатор и домаћин.

Најважније одлуке донесене на 18. Генералној скупштини, одржаној у периоду 29–30.7.2018. године у Бразилу, у граду Сао Пауло, су следеће.

- Санкт-Петербург (Русија) је изабран за новог домаћина ICM-а, планираног за период 15–23.8.2022. године.
- Следећа Генерална скупштина IMU биће одржана 12–13.8.2022. године у истом граду.
- Изабран је нови Извршни одбор, Carlos Kenig је нови председник а Helge Holden је реизабран за генералног секретара.
- До сада је на Генералној скупштини био именован Програмски одбор за ICM, чији је задатак био да изабере пленарне и позване предаваче и одреди секције и под-секције, приказујући тиме трендове савремене математике. С обзиром на велику одговорност и обим посла, ове године је донесена одлука да се именује и Уређивачки одбор, који ће одређивати структуру следећих конференција. Martin Hairer и Laszlo Lovasz изабрани су за председавајуће Програмског и Уређивачког одбора за ICM-22.

- Одлучено је да се предложи UNESCO-у да за Међународни дан математике (IDM) прогласи 14. март (мотив избора тог датума је тај што се у једној варијанти он записује као 3/14). Ако предлог буде прихваћен, прво обележавање тог дана биће 14. марта 2020. године. До тада ће се извршити припреме које, између осталог обухватају:

† постављање одговарајућег сајта, чија адреса ће бити

www.idm314.org

† избор лого-а за IDM (предлози се шаљу на адресу idm@mathunion.org до 10.1.2019. године).

Први пут на јужној хемисфери, у граду Rio De Janeiro, Brazil, од 1. до 9. августа 2018. године одржан је ICM-18 (<http://www.icm2018.org/portal/en/home>). Током конгреса смо имали прилику да додељеним наградама и медаљама обележимо посебна достигнућа у математици и слушамо интересантна предавања о скорашњим резултатима. ICM је постао веома комплексан и велики скуп; ове године је преко 10 000 посетилаца (укључујући и 3018 регистрованих учесника конгреса) посетило Riosentro, центар где је конгрес одржан, учествујући на различите начине у раду конгреса. Учесници су изложили 21 пленарно предавање, 176 предавања по позиву, 18 награђених и специјалних предавања, 5 јавних предавања, 408 кратких саопштења и 240 постера. На церемонији отварања уручене су следеће медаље и награде, које IMU додељује у сарадњи са разним институцијама.

- Fields-ова медаља се додељује за препознавање истакнутих математичких достигнућа и подршку младим математичарима, млађим од 40 година. Ова награда сматра се заменом за Nobel-у награду за математику и највећа је награда коју математичар може да добије. Овогодишњи добитници награде су:

Caucher Birkar, за доказ ограничености Fano-ових варијетета и допринос програму минималних модела;

Alessio Figalli, за допринос теорији оптималног транспорта и њеним применама у парцијалним диференцијалним једначинама, метричкој геометрији и вероватноћи;

Peter Scholze, за допринос алгебарској геометрији и развоју нових кохомолошких теорија;

Akshay Venkatesh, за повезивање области аналитичке теорије бројева, хомогене динамике, топологије и теорије репрезентација.

- Rolf Nevanlinna награда се додељује за истакнуто ангажовање у математичком поимању информационих наука. Овогодишњи добитник је *Constantinos Daskalakis* за улогу у бољем разумевању рачунарске комплексности фундаменталних проблема у економским структурама.
- Friedrich Gauss награда одаје почаст математичарима чије истраживање је имало утицај и изван математике. Ове године је додељена *David L. Donoho*-у за развој математичке анализе важних проблема у теорији сигнала.

- Chern-ова медаља препознаје изванредан животни допринос математици. Овогодишњи добитник је *Masaki Kashiwara* за његов изузетан допринос алгебарској анализи и теорији репрезентација у периоду од скоро 50 година.
- Lelavati награда се додељује за развој и популаризацију математике и њене улоге у свакодневном животу. *Ali Nesin For* је награђен за стварање „Математичког села“ – института у Турској за подучавање и истраживање математике, за све узрасте.

Осим тога, *Sung-Yung Alice Chang* је добила медаљу и одржала специјално предавање, које у част математичарке Emmy Noether носи назив „Noether Lecture“ и додељује се женама за истакнуте резултате у математици. *Sung-Yung Alice Chang* је награђена за своја истраживања у хармонијској анализи, геометријској анализи, диференцијалној геометрији и парцијалним диференцијалним једначинама.

др Мирјана Борић

Научни скуп „ИСТРАЖИВАЊА У МАТЕМАТИЧКОМ ОБРАЗОВАЊУ“

Друштво математичара Србије, уз подршку Европске организације истраживача у математичком образовању (ERME, <http://www.mathematik.uni-dortmund.de/~erme/index/php>), организује научни скуп који ће бити одржан 18. и 19. маја 2019. године у Београду. Тема скупа је „**Истраживања у математичком образовању**“. Циљ скупа је развој истраживачке и образовне праксе у области наставе математике, како на локалном тако и на међународном нивоу. Позвани предавачи су међународни експерти у области математичког образовања: Јармила Новотна (Чешка република), Снежана Лоренс (В. Британија) и Патрик Бармби (В. Британија). У оквиру скупа биће одржана осмочасовна радионица „**Истраживање праћења и вредновања знања у настави математике – од квантитативних до квалитативних истраживачких метода**“ под руководством Патрика Бармбија. Позивамо заинтересоване учеснике да прате сајт Друштва математичара Србије на којем ће бити објављивана обавештења о скупу.

др Јасмина Милинковић

ДРЖАВНИ СЕМИНАР О НАСТАВИ МАТЕМАТИКЕ И ИНФОРМАТИКЕ 2019.

Државни семинар о настави математике и информатике одржаће се **9. и 10. фебруара 2019. године** на Економском факултету у Београду. Детаљи у вези пријављивања предавача и учесника објављени су на сајту Друштва математичара.

ТАКМИЧЕЊА МАТЕМАТИЧАРА И ИНФОРМАТИЧАРА У 2018. ГОДИНИ

Ове године наши такмичари из математике и информатике били су изузетно успешни. Наводимо њихове резултате хронолошким редом.

7. ЕВРОПСКА МАТЕМАТИЧКА ОЛИМПИЈАДА ЗА ДЕВОЈКЕ

Седма Европска математичка олимпијада за девојке (EGMO) одржана је априла ове године у Фиренци (Италија). Учествовале су 52 екипе (36 у званичној конкуренцији). Екипа Србије била је у саставу:

1. *Јелена Иванчић*, Математичка гимназија, Београд,
2. *Тамара Пољавић*, Математичка гимназија, Београд,
3. *Ирина Банковић*, Математичка гимназија, Београд,
4. *Нина Матић*, Ваљевска гимназија.

Оне су наставиле низ одличних резултата Србије на овом такмичењу. Јелена је освојила своју другу златну медаљу са максимално могућих 42 поена, Тамара је награђена сребрном, а Ирина бронзаном медаљом, док је Нина похваљена. Пето екипно место од 36 званичних тимова употпуњава још један изванредан утисак које су оствариле наше девојке.

Екипу су водили *др Милош Стојаковић*, Природно-математички факултет, Нови Сад и *др Соња Чукић*, Математичка гимназија, Београд.

Наредна, 8. EGMO ће се одржати наредне године у Кијеву (Украјина).

35. БАЛКАНСКА МАТЕМАТИЧКА ОЛИМПИЈАДА

Тридесетпета Балканска математичка олимпијада (ВМО) одржана је у Београду, а детаљан извештај је објављен у овом броју „Наставе математике“.

22. ЈУНИОРСКА БАЛКАНСКА МАТЕМАТИЧКА ОЛИМПИЈАДА

Двадесетдруга Јуниорска балканска математичка олимпијада (ЈВМО) одржана је од 19. до 24. јуна ове године на Родосу (Грчка). Учествовало је 18 екипа (11 у званичној конкуренцији). Екипа Србије била је у саставу:

1. *Милош Милићев*, Математичка гимназија, Београд,
2. *Добрица Јовановић*, Математичка гимназија, Београд,
3. *Арсен Миковић*, Математичка гимназија, Београд,
4. *Милица Вугделић*, Математичка гимназија, Београд,

5. *Невена Стојковић*, Математичка гимназија, Београд,
6. *Милан Гелић*, Математичка гимназија, Београд.

Они су остварили велики успех тако што су сви освојили медаље – две златне (Милош и Добрица, при чему је Милош освојио максимално могућих 40 поена), две сребрне (Арсен и Милица) и две бронзане (Невена и Милан). Тим је, као и прошле године, освојио 3. екипно место, иза Бугарске и Румуније.

Екипу су водили *др Ненад Вуловић*, Педагошки факултет, Јагодина и *Милица Мисојчић*, Математичка гимназија, Београд.

59. МЕЂУНАРОДНА МАТЕМАТИЧКА ОЛИМПИЈАДА

Педесетдевета Међународна математичка олимпијада (ИМО) одржана је од 3. до 14. јула ове године у Клуж-Напоки (Румунија). Учествовало је 107 екипа из целог света. Србију су представљали:

1. *Алекса Милојевић*, Математичка гимназија, Београд,
2. *Павле Мартиновић*, Математичка гимназија, Београд,
3. *Игор Медведев*, Математичка гимназија, Београд,
4. *Јелена Иванчић*, Математичка гимназија, Београд,
5. *Јован Торомановић*, Математичка гимназија, Београд,
6. *Никола Павловић*, Гимназија „Јован Јовановић Змај“, Нови Сад.

Они су остварили изванредан резултат – сви су освојили медаље – Алекса и Павле су освојили златне, и то је први пут, још од 1974. године, да имамо две златне медаље. Игор и Јелена су освојили сребрне медаље, а Јован и Никола бронзане. Екипно су заузели веома високо 13. место (најбољи су овај пут били такмичари из САД, испред Русије и Кине).

Екипу су водили *др Марко Радовановић*, Математички факултет, Београд и *др Бојан Башић*, Природно-математички факултет, Нови Сад.

Наредна, 60. ИМО одржаће се у Великој Британији.

26. БАЛКАНСКА ОЛИМПИЈАДА ИЗ ИНФОРМАТИКЕ

Двадесетшеста Балканска олимпијада из информатике (ВОИ) одржана је од 7. до 13. јула ове године у Темишвару (Румунија). Учествовало је 11 екипа (10 у званичној конкуренцији). Екипа Србије била је у саставу:

1. *Алекса Милисављевић*, Математичка гимназија, Београд,
2. *Тадија Шебез*, Гимназија „Јован Јовановић Змај“, Нови Сад,
3. *Момчило Топаловић*, Математичка гимназија, Београд,
4. *Младен Пузић*, Математичка гимназија, Београд.

Они су остварили одличан резултат, освојивши две сребрне (Алекса и Тадија), и две бронзане медаље (Момчило и Младен).

Екипу су водили *др Драган Урошевић* и *Алекса Плавшић* из Београда.

ДВАНАЕСТА ЈУНИОРСКА БАЛКАНСКА ОЛИМПИЈАДА ИЗ ИНФОРМАТИКЕ

У Темишвару (Румунија) одржана је од 7. до 13. јула Дванаеста јуниорска балканска олимпијада из информатике (ЈВОИ). Учествовале су екипе из 8 земаља, а Србију су представљали:

1. *Јован Бенгин*, Математичка гимназија, Београд,
2. *Матеја Вукелић*, Математичка гимназија, Београд,
3. *Вељко Толић*, ОШ „Вожд Карађорђе“, Лесковац,
4. *Мирослав Грубић*, Гимназија „Јован Јовановић Змај“, Нови Сад.

Они су остварили одличан резултат, освојивши две сребрне (Јован и Матеја), и две бронзане медаље (Вељко и Мирослав).

Екипу су водили *Јелена Хаџи-Пурић* и *Владимир Миленковић* из Београда.

ДРУГА ЕВРОПСКА ЈУНИОРСКА ОЛИМПИЈАДА ИЗ ИНФОРМАТИКЕ

У Инополису (Русија) одржана је од 26. јула до 1. августа Друга европска јуниорска информатичка олимпијада (ЕЈОИ). Учествовале су екипе из 21 земље, а Србију су представљали:

1. *Јован Бенгин*, Математичка гимназија, Београд,
2. *Матеја Вукелић*, Математичка гимназија, Београд,
3. *Вељко Толић*, ОШ „Вожд Карађорђе“, Лесковац,
4. *Мирослав Грубић*, Гимназија „Јован Јовановић Змај“, Нови Сад.

Они су остварили одличан резултат, освојивши две сребрне (Јован и Мирослав), и две бронзане медаље (Матеја и Вељко), док се екипа пласирала на високо 5. место.

Екипу су водили *Јелена Хаџи-Пурић* и *Јасмина Добрић*, Математички факултет, Београд.

30. МЕЂУНАРОДНА ОЛИМПИЈАДА ИЗ ИНФОРМАТИКЕ

Тридесета међународна олимпијада из информатике (ИОИ) одржана је од 1. до 8. септембра ове године у Цукуби (Јапан). Учествовао је 87 екипа из целог света. Екипа Србије била је у саставу:

1. *Павле Мартиновић*, Математичка гимназија, Београд,
2. *Тадија Шебез*, Гимназија „Јован Јовановић Змај“, Нови Сад,
3. *Алекса Милосављевић*, Математичка гимназија, Београд,
4. *Алекса Милојевић*, Математичка гимназија, Београд.

Они су остварили одличан резултат – Павле је освоји сребрну медаљу, а Тадија и Алекса бронзане.

Екипу су водили *Никола Милосављевић* и *Иван Стошић* из Ниша.

У наредној табели су резимиране освојене медаље наших ученика на осам међународних такмичења на којима су учествовали.

р.бр.	такмичење	број учесника	златне	сребрне	бронзане	похвале	Σ
1.	7. EGMO	4	1	1	1	1	4
2.	35. BMO	6	2	2	1	1	6
3.	22. JBMO	6	2	2	2	0	6
4.	59. IMO	6	2	2	2	0	6
5.	13. JBIO	4	0	2	2	0	4
6.	26. BIO	4	0	2	2	0	4
7.	3. EJO	4	0	2	2	0	4
8.	30. IOI	4	0	1	2	0	3
	Укупно	38	7	14	14	2	37

ПРИЗНАЊА НАУЧНИМ ЧАСОПИСИМА ДРУШТВА МАТЕМАТИЧАРА СРБИЈЕ

Научни часописи

Математички весник и *The Teaching of Mathematics*,

које издаје Друштво математичара Србије, укључени су у престижну листу часописа под називом

Emerging Sources Citation (Web of Science) (ESC)

коју формира *Clarivate Analytics*, чиме је на виши ниво подигнуто њихово присуство у међународној математичкој јавности. Сем тога, Teaching је укључен и у, такође важну, листу

Scopus

коју формира *Elsevier*, један од највећих и најцењенијих светских издавача научних часописа (Весник је од раније и на тој листи).

Подсећамо да је Teaching прошле године напунио 20 година излажења, а да се наредне године навршава 70 година излажења Весника, што ће бити обележено посебном, јубиларном свеском.

НОВО У ИЗДАЊУ ДРУШТВА МАТЕМАТИЧАРА СРБИЈЕ

1. Група аутора: *1100 задатака са математичких такмичења ученика основних школа, 2009–2018*, Материјали за младе математичаре, свеска 54, треће измењено издање.
2. Милош Стојаковић, Мирјана Микалачки: *Увод у програмирање за математичаре*, (универзитетски уџбеник, заједно са Природно-математичким факултетом у Новом Саду).
3. Михаило Петровић, *Чланци*, друго допуњено издање, Библиотека наставника математике, књига 1.